

**ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY NR IV/ 29 /98
RADY MIEJSKIEJ W LUBINIE
Z DNIA 18 GRUDNIA 1998R.**

**Gminny Program
Profilaktyki
i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
w Lubinie
na rok 1999**

PODSTAWA OPRACOWANIA PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami).
2. Regulamin Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie.
3. Statut Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Lubinie.

DIAGNOZA SYTUACJI DOTYCZĄCA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W Lubinie podobnie jak i w całej Polsce ilość spożywanego alkoholu od kilku lat utrzymuje się na poziomie 7 do 8 litrów na jednego obywatela. Stawia to nasz kraj w czołówce światowej. Relatywnie do spożycia alkoholu pojawiają się problemy i szkody spowodowane tym zjawiskiem. Do podstawowych problemów alkoholowych możemy zaliczyć:

1. Szkody występujące u osób pijących.
2. Szkody u członków rodzin alkoholowych.
3. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy.
4. Naruszanie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe.
5. Przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem alkoholem.

Lubin jest miastem, w którym w 1998 roku mieszkańcy wydali na napoje alkoholowe ok. 70.000.000,00 złotych. Straty globalne z powodu występowania problemów alkoholowych w naszym mieście można się spodziewać, że są 3 do 4 razy większe, od kwoty wydatkowanej przez mieszkańców na spożycie alkoholu.

W Lubinie w widoczny sposób występują wszystkie wyżej wymienione problemy alkoholowe. Większość strat związanych z występowaniem problemów alkoholowych jest trudno przeliczalna na pieniądze, są to straty psychologiczne, zdrowotne i społeczne.

Nie trzeba zatem chyba nikogo przekonywać, że prowadzenie szerokich i skutecznych działań profilaktycznych i nastawionych na pomoc profilaktyczną, terapeutyczną i rehabilitacyjną w Lubinie jest niezbędne.

Dodać należy, że coraz więcej dzieci i młodzieży ma coraz częstsze i systematyczne kontakty z alkoholem. Odsetek dzieci w wieku 12 lat będących po inicjacji alkoholowej wynosi ok. 98%.

Działaniami profilaktycznymi należy objąć jak największą ilość mieszkańców miasta we wszystkich przedziałach wiekowych. Jednak szczególny nacisk należy położyć na prowadzenie szerokich oddziaływań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

Aby program profilaktyki mógł być rzetelnie i skutecznie prowadzony oraz aby przynosił spodziewane efekty, należy wspierać instytucje realizujące zadania wynikające z programu. Potrzebna jest także kontynuacja szkolenia kadry pedagogicznej i terapeutycznej.

OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu może przynieść korzyści w sferze ekonomicznej, zdrowotnej oraz znaczącą poprawę jakości życia:

- zmniejszenie wydatków na opiekę zdrowotną,
- wzrost produktywności pracowników,
- zmniejszenie wydatków na pomoc społeczną i renty,
- zwiększenie efektywności wydatków na edukację,
- poprawę zasobów materialnych gospodarstw rodzinnych,
- zmniejszenie wydatków związanych z wymiarem sprawiedliwości,
- zmniejszenie ilości uszkodzeń ciała spowodowanych wypadkami w pracy, na drogach i w domu,
- obniżenie śmiertelności i ryzyka zachorowań,
- podwyższenie sprawności psychofizycznej,
- poprawę kondycji psychicznej i moralnej oraz zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego,
- zwiększenie wiedzy na temat uzależnień i leczenia.

PODSTAWOWE CELE I STRATEGIE PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie w Lubinie występują.
2. Ulepszenie sposobów radzenia sobie z istniejącymi problemami.
3. Racjonalne i elastyczne ograniczenie dostępności alkoholu.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób pijących alkohol.
5. Profilaktyczne oddziaływania psychoedukacyjne na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności wobec młodzieży i grup podwyższonego ryzyka.
6. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych oraz dla członków ich rodzin.
7. Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
8. Wspieranie środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz stowarzyszeń trzeźwościowych.
9. Tworzenie placówek specjalistycznych oraz przygotowanie i wdrażanie nowych metod profilaktycznych i terapeutycznych.

ZASADY POLITYKI PROGRAMU

1. Zadania programu powinny być określane realistycznie i dostosowane do potrzeb Lubina.
2. Program rezygnuje z batalistycznej frazeologii "walki z alkoholizmem".
3. Program opiera się na profesjonalnym modelu profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Najważniejszym zadaniem programu jest poprawa aktualnego stanu działań i usług związanych z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a więc przede wszystkim ulepszanie i rozwój działań skutecznych oraz zmniejszenia i ograniczenia działań pozornych i nie przynoszących pożytku.

ZAMIERZONE DO OSIĄGNIĘCIA EFEKTY

1. Zmniejszenie ilości alkoholu pitego przez młodzież.
2. Zmniejszenie nowych przypadków uzależnienia.
3. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
4. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych piciem alkoholu.
5. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
6. Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
7. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych.
8. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

ZADANIA WYNIKAJĄCE Z CELÓW PROGRAMU

Program jest realizowany przez Miejski Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Lubinie, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie, instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i patologią społeczną (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lubinie, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Rodzinna, Miejskie Centrum Zdrowia, Policja, itp.) w oparciu o współpracę z Instytutem Psychologii Zdrowia i Trzeźwości w Warszawie oraz z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

1. System opieki zdrowotnej:
  - zwiększenie dostępności i efektywności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków rodzin;
  - doskonalenie kadr medycznych i paramedycznych;
2. Placówki edukacyjne:
  - zwiększenie dostępności i efektywności usług profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w szczególności z grup podwyższonego ryzyka;

- zwiększenie zdolności instytucji oraz pracowników oświaty i wychowania do wprowadzania zagadnień związanych z profilaktyką;
- doskonalenie i szkolenie kadr.

3. Zakłady pracy:

- szkolenia dla pracowników nadzoru i angażowanie ich do realizacji programów profilaktyki,
- wprowadzanie programów interwencji i profilaktyki do zakładów pracy.

4. Społeczności lokalne:

- tworzenie na terenie osiedli grup trzeźwościowych w oparciu o parafię, klub osiedlowy i inne instytucje na terenie osiedla,
- prowadzenie warsztatów i szkoleń na temat uzależnień wśród chętnych mieszkańców.

5. Instytucje związane z przestrzeganiem prawa:

- zwiększenie ilości i poprawa jakości interwencji policji i straży miejskiej w przypadkach naruszania prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, a w szczególności wobec przemocy alkoholowej w rodzinie,
- szkolenia i warsztaty dla policji i straży miejskiej.

REALIZACJA PROGRAMU

Główne kierunki działalności Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Lubinie i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie na rok 1999 określone są w regulaminach oraz w niżej wymienionych zadaniach:

1. Prowadzenie grup socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych w Miejskiej Świetlicy Socjoterapeutycznej.
2. Prowadzenie treningów psychologicznych i szkoleń dla zainteresowanych grup.
3. Prowadzenie grup terapeutycznych w Ośrodku Wczesnej Terapii Uzależnień - grupa wsparcia, grupa dla uzależnionych, grupa dla współuzależnionych, grupa AA, grupa ofiar przemocy, itp.
4. Prowadzenie prelekcji w szkołach - około 10 prelekcji miesięcznie.
6. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Krzywdzonego Dziecka.
7. Prowadzenie Telefonu Zaufania.

8. Prowadzenie terapii i konsultacji indywidualnych.
9. Objęcie opieką rodzin, których członkowie trafiają do Izby Wyrzeźwień z awantur domowych.
10. Objęcie opieką nieletnich trafiających do Izby Wyrzeźwień.
11. Prowadzenie w lubińskich szkołach programów profilaktycznych autorskich i opracowanych przez Państwową Agencję Problemów Alkoholowych "Nasze spotkania", "Elementarz", itp.

W ramach posiadanych środków planuje się:

1. Prowadzenie i nadzór Szkolnych Grup Profilaktycznych.
2. Utworzenie trzech lub czterech Środowiskowych Świetlic Terapeutycznych w oparciu o Kluby Osiedlowe.
3. Rozszerzanie zakresu usług i zwiększanie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych dla pacjentów z chorobą alkoholową. Wspieranie rozwoju grup samopomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin - Anonimowych Alkoholików, Grupy Al-Ateen, Al-Anon oraz Klubów Abstynenta.
4. Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakładach pracy.
5. Ograniczanie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez małoletnich.
6. Stała współpraca z Telewizją Lubin (Regionalną) przy realizacji programów o uzależnieniach, profilaktyce i programu "NO!".
7. Organizowanie Letniego i Zimowego Obozu Socjoterapeutycznego.